

die de Compagnie er op Ceylon voor moet betalen. Daarom had het bestuur zich daarin moeten verdiepen en voorstellen moeten doen om die concurrentie het hoofd te bieden. De Compagnie is meer gediend met een grote afzet voor een lagere prijs dan een zeer geringe verkoop boven de marktprijs. Dan is er niet alleen derving van winst, [fol. 1581] maar moet er een stal onderhouden worden, waarin de helft van de dieren door de poten zakt en de andere helft van 64 stuks veel verzorging en onderhoud nodig heeft. Zelfs als men maar de helft van het voedsel moet betalen, blijft er op die manier weinig over. Het bestuur heeft wel begrepen dat het zo niet verder kan gaan, maar al zou de vaart uit Kedah afnemen, dan zal ze toch nog geheel belemmerd moeten worden. Men wacht de beloofde middelen ter verbetering af en of de tekorten in Jaffna, zoals het bestuur de dienaren heeft opgedragen, dit jaar vereffend worden. Intussen moet men de jacht aanpassen aan de afzet [fol. 1582] en, om niet met een groot overschot te blijven zitten, in de Wannia geen beesten tegen betaling accepteren van leenmannen die hun verplichtingen niet zijn nagekomen. Men constateerde met tevredenheid dat er in het laatste boekjaar 5479 ammanams areka en 16.703 noten waren verworven. De verkoop van 4916 ammanams en 21.000 noten bracht f 32.893 op, hoewel er in het openbaar geen noot uit de landen van de koning was gekomen. Dit deed gouverneur Lubbert Jan van Eck besluiten de scheepslui aan de kust toe te staan in het binnenland te gaan opkopen en de noten in plaats van de Singalezen aan te voeren en voor de gewone prijs aan de Compagnie te verkopen. Dit is goedgekeurd daar het een goed middel bleek te zijn om de handel aan de gang te houden, maar het bestuur is wel opgedragen om die scheepslui ter voorkoming van problemen niet te veel in de bovenlanden te laten rondzwerven. [fol. 1583] Er was in 12 maanden 164.029 $\frac{7}{8}$ lb Singalese peper verworven, 48.050 lb koffie en 7558 lb Singalese cardamom. Men hoopt dat deze hoeveelheden nog toenemen. De inlander moet niet opnieuw aangezet worden de herhaaldelijk zonder succes aangevatte aanplant van Malabarse cardamom voort te zetten. Het bestuur werd bevolen voor altoos van de inkoop af te zien. Het fokken van paarden bracht slechts de aanvulling van de stallen op. Op het eiland Delft waren 5 hengsten, 184 volwassen merries, 118 merrie veulens, 43 jonge hengsten, op het eiland de Twee Gebroeders 30 jonge hengsten en te Jaffna 7 hengsten voor gebruik daar, wat uitkomt op 387 rijdieren. Ritmeester Sweijnhaubre voerde een inspectie uit en maakte een rapport op. [fol. 1584] Aan de bedoeling van gouverneur Van Eck had het bestuur te Jaffna beter kunnen voldoen dan zo een harde en onbeschaafde stalmeester. De dessave te Jaffna heeft vanouds het toezicht op het fokken van paarden en moet er voor zorgen dat de maatregelen daarvoor precies worden uitgevoerd. Het voorstel van Sweijnhaubre om muilezels te gaan fokken is afgewezen, daar men er in die contreien maar last van heeft. De keuring te Batavia van 3600 roggenvellen van de overwal van Ceylon heeft geleid tot vernieuwing van de jaarlijkse bevelen. Hoewel er op de bestelling uit Galle drie pakken parcallen voor Padang, drie pakken muris voor Siam en 50 salempuris hebben ontbroken, is men over de roodververij tevreden. [fol. 1585] Dat geldt ook voor 3 balen salempuris voor Nederland, die boven de bestelling uit Tuticorin werden gestuurd, en voor de sayenwortelen, die men om tekorten te voorkomen jaarlijks prompt moet leveren. Voor de parelbanken en chanco-duikerij wordt verwezen naar de geheime brief van 21 juni 1765 aan het bestuur op Ceylon. Betreffende schepen en vaartuigen is tot tevredenheid vernomen dat de retourschepen Kie-vitsheuvel met een lading t.w.v. f 350.405, de Eendracht en Luxemburg, de laatste met de aanzienlijke lading van f 745.153, samen t.w.v. f 1.095.558, zijn vertrokken. [fol. 1586] Dit is exclusief de retourvracht in de Barbara Theodora, die verleden jaar te laat uit Surat op Ceylon aankwam en waarin, conform het bevel uit Batavia, de lading is gebleven en inmiddels te Batavia is aangekomen. De Eendracht en de Barbara Theodora zijn bestemd voor de kamer Amsterdam en de Luxemburg voor die van Zeeland. Ze zijn op 17 november 1764 en 31 januari 1765 naar Nederland vertrokken. Deze gang van zaken is goedgekeurd en in het vervolg moet men ook zo handelen. Zoals reeds in de generale missive van 20 oktober 1765 werd gemeld, zijn als retourschepen via Ceylon aangewezen de Leimuiden, Damzicht, Bosschenhove en de Barbara Theodora, die hopelijk nodig zijn voor de voorraden. Volgens